

1 FEBRUARI 2015 – VIERDE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

DEUTERONOMIUM 18, 15-20

Mozes sprak tot het volk en zei: „Uit uw eigen broeders zal de Heer uw God een profeet doen opstaan zoals ik dat ben, naar wie gij moet luisteren. Gij hebt dat immers bij de Horeb op de dag van de samenkomst aan de Heer uw God gevraagd. Toen hebt gij gezegd: ‘Laat mij de stem van de Heer mijn God niet meer horen en dat grote vuur niet meer zien, anders sterf ik.’”

„De Heer heeft mij toen gezegd: ‘Zij hebben gelijk, Ik zal uit hun broeders een profeet doen opstaan zoals gij dat zijt.’ Ik zal hem mijn woorden in de mond leggen en hij zal hun alles zeggen wat Ik hem opdraag. En van hem die geen gehoor geeft aan de woorden die hij in mijn naam spreekt, zal Ik zelf rekenschap vragen. Is er een profeet die zich vermeent in mijn naam te spreken zonder dat Ik hem opdracht heb gegeven, of die spreekt in de naam van andere goden, dan moet hij sterven, die profeet.’”

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN DE KORINTIERS 7, 32-35

Broeders en zusters,

Ik zou willen dat gij zonder zorgen waart. Wie niet getrouwd is, heeft zorg voor de zaak van de Heer, hoe hij de Heer kan behagen. Maar de getrouwde heeft zorg voor aardse zaken en wil zijn vrouw behagen, en zijn aandacht is verdeeld. De vrouw die geen man meer heeft, en het ongehuwde meisje hebben zorg voor de dingen van de Heer, om heilig te zijn naar lichaam en geest. De getrouwde vrouw wijdt haar zorgen aan aardse dingen en zij wil haar man behagen.

Dit alles zeg ik tot uw bestwil, niet om uw vrijheid aan banden te leggen; het gaat mij alleen om de eerbaarheid en om een onverdeelde toewijding aan de Heer.

EVANGELIE

MARCUS 1, 21-28

In die tijd kwamen Jezus en zijn leerlingen in Kafarnaüm, en op de eerstvolgende sabbat ging Hij naar de synagoge waar Hij als leraar optrad. De mensen waren buiten zichzelf van verbazing over zijn leer, want Hij onderrichtte hen niet zoals de Schriftgeleerden maar als iemand die gezag bezit.

Er bevond zich in hun synagoge juist een man die in de macht was van een onreine geest en luid begon te schreeuwen: „Jezus van Nazaret, wat hebt Gij met ons te maken? Ge zijt gekomen om ons in het verderf te storten. Ik weet wie Gij zijt: de Heilige Gods.” Jezus voegde hem toe: „Zwijg stil en ga uit hem weg.” De onreine geest schudde hem heen en weer, gaf nog een luide schreeuw en ging uit hem weg.

Allen stonden zo verbaasd dat ze onder elkaar vroegen: „Wat betekent dat toch? Een nieuwe leer met gezag! geeft bevel aan de onreine geesten en ze gehoorzamen Hem.” Snel verspreidde zijn faam zich naar alle kanten over de hele streek van Galilea.

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

Kop dicht!

EVANGELIE • Marcus is een schrijver van weinig woorden. In korte zinnen, recht voor de raap en ongepolijst, zet hij zijn verhaal neer. De beschrijving van een sabbatdag in Kafarnaüm is daarvan een knap voorbeeld. Jezus is in de synagoge. Na de woorddienst neemt Hij het woord. Wat Hij zegt, wordt door de mensen geestdriftig onthaald. Eindelijk iemand die iets te zeggen heeft. Een leraar met gezag!

Op hetzelfde moment begint een man in wie een kwade geest huis houdt te krijzen. „Waar bemoeit U zich mee, Jezus van Nazaret? Bent U gekomen om ons te vernietigen? Ik weet wie U bent: de heilige van God.” De kwelduivel van de man in de synagoge brengt de identiteit van Jezus als heilbrenger aan het licht. Hij is evenwel geen blijde boodschapper, maar een verrader, een onheilige geest die uit is op kwaad. Jezus snoert de kwade geest de mond en beveelt hem uit de man weg te gaan. Het is niet aan demonen te onthullen wie Jezus is. Stuiptrekkend en met een laatste schreeuw verdwijnt de kwelduivel.

Deze onheilsgeest is niet zomaar een mentale kraker van het geestelijke huishouden van een mens. Veeleer is hij de belichaming van een hels complot tegen de aankondigde komst van de sterke man of Zoon van God, een complot dat in het vervolg van het verhaal van Marcus finaal zal openbarsten. Totnogtoe kan Jezus het de baas. Zijn leer met ‘groot’ gezag is afdoende om de onreine geest het zwijgen op te leggen.

De demonische weerstanders van het heil hebben diverse gedaantes. Niet voor niets spreekt de geest over zichzelf in het meervoud. Ze verdwijnen, maar keren terug. Hen voorgoed doen zwijgen, lukt niet. Ze duiken op waar ze een mens in hun macht hebben. Iedereen in het verhaal van Marcus lijkt er vroeg of laat door bezeten, zelfs zijn volgelingen. Ze laten Jezus in de steek, verloochenen of verraden Hem.

Maar zover is het nog niet. Voorlopig slaat de nieuwe leer de mensen met verstomming. Waarover gaat die leer eigenlijk? Geheel in zijn eigen stijl zegt Marcus er niet veel over, maar Jezus heeft daar in de synagoge van Kafarnaüm de verbinding gelegd tussen de Blijde Boodschap van het Rijk Gods en de joodse Schrift. Een connectie die met effect doorwerkt in het verjagen van onreine geesten. De nieuwe leer is geen schoolse les, maar „verkondiging met kracht” (exegeet Jan Klein).

EERSTE LEZING • Het volk van God is doodsbang voor de stem van God. Hij is hen te vurig. Daar heeft God begrip voor. Hij zegt toe dat Hij in het vervolg zal spreken door profeten. Die zullen uit eigen kring worden gerekruteerd, net zoals Mozes. Naar die luidsprekers voor God moet het volk dan wel luisteren. De hardhorigen zal God persoonlijk ter verantwoording roepen. Jezus is een profeet van het kaliber van Mozes. We doen er dus goed aan naar Hem te luisteren.

LEZING UIT PAULUS • De drijfveren van een mens leiden vaak af van de zorg voor de zaak van de Heer. Daar in Korinte was het niet anders. Sommigen waren ervan overtuigd dat ongehuwd zijn een en ander beter in toom kon houden. Hun leuze was: „Het is goed voor een man geen vrouw aan te raken” (zie 1 Korintiërs 7, 1). Dat standpunt bracht de christelijke gemeenschap in beroering en vanuit Korinte werd een brief naar Paulus geschreven.

In zijn antwoord verdedigt Paulus seksualiteit en huwelijk als een gave van God. Het huwelijk is geen beletsel om christen te blijven of te worden. Wie niet huwt, voegt niets toe aan het christen-zijn en gehuwde christenen zijn geen tweederangschristenen. Wie meent uiteen te moeten gaan om een beter christen te worden, zit er naast (zie 1 Korintiërs 7, 2-16). Tegelijk – en dat is het fragment van deze lezing – houdt Paulus een pleidooi voor de ongehuwde staat. De aardse beslommingen die een huwelijk met zich meebrengen, kunnen de christen afleiden van Jezus Christus. Wie de handen vrij heeft – zoals Paulus zelf – kan er onbelemmerd zijn voor de Heer.

We moeten er ons voor hoeden de antwoorden die Paulus hier formuleert al te snel op onszelf te betrekken. Dat moeten we ten andere met andere Bijbelteksten ook niet doen. God laten uitspreken, vraagt tijd. Paulus verdedigt hier geen ethisch of theologisch standpunt, maar geeft zijn eigen mening ten beste. Die wordt gekleurd door zijn persoonlijke situatie en de stellige verwachting van het nabije einde (zie vorige week). Het is die „aanstormende eindtijd” (Pauluskenner Patrick Counet) die hem de ongehuwde staat doet uitroepen als beste koop.

De commentaren op de Schriftlezingen zijn te volgen via @DevisscherLuc
Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be